

24 Ιουνίου 2021

Ναναρίσματα

Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Κοινωνιολογικά (κοινωνική πρόνοια & οικογενειακά θέματα)
/ Λογοτεχνία (ποίηση & πεζογραφία)

“Νήπια γοῦν εὐμελοῦς μινυρίσματος κατακούοντα κοιμίζεται”.
(Σέξτος ὁ Ἐμπειρικός)

148

Ἵπνε, ποῦ παίρνεις τὰ μικρά, ἔλα, πάρε καὶ τοῦτο,
μικρὸ μικρὸ σου τὸ δωκα, μεγάλο φέρε μοῦ το,
μεγάλο σὰν ψηλὸ βουνό, ἴσιο σὰν κυπαρίσσι,
κ’ οἱ κλῶνοι του ν’ ἀπλώνωνται ‘ς Ἄνατολὴ καὶ Δύση.

149

Νὰ μοῦ τὸ πάρης, Ἵπνε μου, τρεῖς βίγλαις θὰ τοῦ βάλω,
τρεῖς βίγλαις, τρεῖς βιγλάτοραις, κ’ οἱ τρεῖς ἀντρειωμένοι.
Βάλλω τὸν Ἥλιο ‘ς τὰ βουνά, τὸν ἀετὸ ‘ς τοὺς κάμπους,
τὸν κύρ Βοριὰ τὸ δροσερὸ ἀνάμεσα πελάγου.
Ὁ Ἥλιος ἐβασίλεψεν, ὁ αἰτὸς ἀποκοιμήθη,
κί’ ὁ κύρ Βοριάς ὁ δροσερὸς ‘ς τῆς μάννας του πηγαίνει.
“Γιὲ μ’, ποῦ σου χτές, ποῦ σου προχτές, ποῦ σου τὴν ἄλλη νύχτα;
Μήνα μὲ τάστρι μάλωνες, μήνα μὲ τὸ φεγγάρι,
μήνα μὲ τὸν αὐγερινό, ποῦ μεστ’ ἀγαπημένοι;
-Μήτε μὲ τάστρι μάλωνα, μήτε μὲ τὸ φεγγάρι,
μήτε μὲ τὸν αὐγερινό, ὅποῦ ‘στ’ ἀγαπημένοι,
χρυσὸν ὑγιὸν ἐβίγλιζα ‘ς τὴν ἀργυρὴ του κούνια.”

150

Ἵπνε μου, κ’ ἐπαρέ μου τό, κί’ ἄμε τὸ ‘ς τὰ περβόλια,
καὶ τὴν ποδιὰ του γέμισε τριαντάφυλλα καὶ ρόδα,
Τὰ ρόδα νὰ ‘ν τῆς μάννας του, τὰ μῆλα τοῦ κυρού του,
καὶ τάσπρα τριαντάφυλλα νὰ ναὶ τοῦ σάντουλού του.
Ὁ ὕπνος τρέφει τὰ μωρά, κί’ ὁ κάμπος τὰ βοσκάρια,
κ’ ἐμένα τὸ παιδάκι μου τὸ τρέφουνε τὰ χάδια.
Ὁ ὕπνος μου ‘ς τὰ μάτια σου κ’ ἡ γεια ‘ς τὴν κεφαλή σου,
κ’ ἡ ἀγρυπνιὰ ‘ς τὸν κύρη σου, νὰ κάμη τὸ προικί σου.
Κοιμήσου, ποῦ ‘ς τὸ γάμο σου, ‘ς τὰ ῥραβωνιάσματά σου
θὰ ἀνοίξουν ρόδα καὶ ἀνθοὶ μέσα ‘ς τὴν κάμαρά σου.
Τὰ χιόνια ἀλεύρια θὰ γενοῦν καὶ τὰ βουνὰ δαμάλια,
κ’ ἡ θάλασσα γλυκὸ κρασί νὰ πιοῦν τὰ παλληκάρια

151

Γιόκα μ', ὅταν σ' ἔκανα,
πῶς δὲν ἔξαπάτησα,
πῶς δὲν ἔκανα φτερά,
σὰν τοῦ παγονιοῦ χρυσά,
νὰ πετάξω 'ς τὰ βουνά;

152

Χήνα μου, ἄπλωσ' τὰ φτερά, νὰ πλύνω τοῦ παιδιοῦ μου,
ἀϊτέ μου, τὰ φτερούγια σου, ν' ἀπλώσω ταγωνιού μου,
καὶ σύ, ἀηδόني μου χρυσό, 'ς τὴν κούνια νὰ καθήσης,
μὲ τὴ γλυκειά σου τὴ φωνὴ νὰ μοῦ τὸ νανουρίσης,
καὶ σὰν τὸ ἰδίης νὰ κοιμηθῆ, τὰ μάτια του νὰ κλείση,
τρέξε τὸν Ὕπνο φώναξε νὰ μοῦ τὸ σεργιανίση.
Ἔλα, Ὕπνε, καὶ πάρε τό, πᾶν τὸ 'ς τὰ περιβόλια,
καὶ γέμισε τοὺς κόρφους του τριαντάφυλλα καὶ ρόδα,
τὰ ρόδα θὰ εἶν' τῆς μάννας του καὶ τάνθη τοῦ κυροῦ του
καὶ τὰ χρυσὰ τραντάφυλλα θανὰ εἶναι τοῦ νονοῦ του.

153

[Τὸ νανάρισμα τοῦτο δεικνύουν ὅτι εἶναι παλαιὸν αἰ ἐν αὐτῷ ἀναμνήσεις τῆς
βυζαντινῆς τέχνης• τὰ ποικίλματα τοῦ σκεπάσματος καὶ τὰ μαργαριτοκόσμητα
κόκκινα τσαγγία κατασκευάζονται εἰς τὴν Πόλην, ἀλλ'εἰς τὴν Πόλην τῶν Ἑλλήνων
αὐτοκρατόρων καὶ ὄχι τὴν τουρκοκρατουμένην Κωνσταντινούπολιν.]

Κοιμήσου ἄστρι, κοιμήσου αὐγὴ, κοιμήσου νιὸ φεγγάρι,
κοιμήσου, ποὺ νὰ σὲ χάρη ὁ νιὸς ποὺ θὰ σὲ πάρη.
Κοιμήσου, ποὺ παράγγειλα 'ς τὴν Πόλη τὰ χρυσά σου,
'ς τὴ Βενετιὰ τὰ ροῦχα σου καὶ τὰ διαμαντικά σου.
Κοιμήσου, πού σοῦ ράβουνε τὸ πάπλωμα 'ς τὴν Πόλη,
καὶ σοῦ τὸ τελειώνουνε σαρανταδυὸ μαστόροι,
'ς τὴ μέση βάνουν τὸν ἀετό, 'ς τὴν ἄκρη τὸ παγόνι.
Νάνι τοῦ ρήγα τὸ παιδί, τοῦ βασιλιᾶ ταγγόνι.
Κοιμήσου καὶ παράγγειλα παπούτσια 'ς τὸν τσαγγάρη,
νὰ σοῦ τὰ κάνη κόκκινα μὲ τὸ μαργαριτάρι.
Κοιμήσου μέσ' 'ς τὴν κούνια σου καὶ 'ς τὰ παχιὰ παννιά σου,
ἡ Παναγιὰ ἡ δέσποινα νὰ εἶναι συντροφιά σου.

154

[Τὸ χιακὸν τοῦτο νανάρισμα εἶναι τοῦ δήμου τῶν Μαστιχοχώρων, ἀποτελουμένου ἕξ εἰκοσιενὸς χωρίων, διὰ τοῦτο ἡ ναναρίζουσα μάννα πρωτίστην εὐχὴν δίδει εἰς τὸ τέκνον της, πλουτήσαν νὰ συστήσῃ 21 σχολεῖα, ἐν εἰς ἕκαστον χωρίον, περὶ ὧν παραπονεῖται ὅτι δὲν μεριμνῶσιν οἱ ἄρχοντες τοῦ δήμου, ἐπιλήσμονες γενόμενοι τῶν ὑποχρεώσεων αὐτῶν πρὸς τὸ ἔθνος.]

Κἄμε, Χριστὲ τσαὶ Παναγιά, τσαὶ θρέψε τὸ παιδί μου,
νὰ μεγαλώσει νὰ θραφῆ, καλὸ παῖδι νὰ γίνη.
Τύχη χρυσὴ ἃς τοῦ δίγετε τσαὶ φώτιση μεγάλη,
νὰ μάθη γράμματα πολλὰ τσαὶ φρόνιμο νὰ γίνη,
γιὰ νὰ τσερδίτζη χρήματα, παντοῦ καλὰ νὰ κάμνη,
ἕνα τσαὶ εἴκοσι σκολεῖα μ' ἀληθινούς δασκάλους,
νὰ μάθουν γράμματα οἱ φτωχοί, ἀθρῶποι νὰ γενοῦνε,
νὰ μάθουν πὼς ρφανεψαμεν ἀπὸ τοὺς ἄρχοντάς μας,
νὰ μάθουν πὼς ξεχάσαμεν τοῦ γένου μας τὰ φρένα,
πὼς ὁ καθεὶς μας χρεωστεῖ βοήθειαν νὰ δίνη
εἰς τὰ σκολεῖα, 'ς τοῖς ἐκκλησιαίς τσαὶ 'ς τὰ ὀρφανεμένα.

Πηγή: agiazoni.gr